

ఆ తీర్పే ఒక అత్యాచారం

ఏ కేను తీర్పు అయినా ఆ కేనులో ఇమిడి ఉన్న అంశాలు లేదా విషయాల ఆధారంగానే ఉండాలి. ఒక కేనులోని విషయాలను సాధారణీకరించి అన్ని కేనులకు వర్తించే విధంగా గంపగుత్త తీర్పులను కోర్టులు ఇవ్వకూడదు. ఒక ప్రభుత్వ ఉద్దోషి తన పై అధికారి మీద తప్పుడు రిపోర్టు ఇచ్చాడనే అబ్దాన్ని ఆధారం చేసుకొని దళితులందరూ అగ్రకులాలపై తప్పుడు కేనులు బనాయిస్తారనే నిర్ధారణకు వచ్చి మొత్తం అత్యాచార నిరోధక చట్టాన్నే నీరుగార్చే విధంగా సుట్టింకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. కేనులోని వాస్తవాలను కూడా సుట్టింకోర్టు సక్రమంగా ఉటంకించలేదు.

మానవహక్కుల వేబిక ప్రచురణ

“ఏ హక్కునయినా వ్యతిరేకించదలచుకుంటే దానిని నేరుగా వ్యతిరేకించడం ఒక పద్ధతయితే దాని దుర్యానియోగం గురించి చర్చ పెట్టడం రెండవ పద్ధతి. మొదటిది సైతికంగా సాధ్యం కానప్పుడు రెండవ మార్గాన్ని ఎన్నుకుంటారు. దళితుల, ఆదివాసుల, స్త్రీల హక్కుల విషయంలో వాటి వ్యతిరేకులు తరచూ ఈ పనే చేస్తుంటారు” - కె. బాలగోపాల్

ఇప్పుడు ఈ వ్యతిరేకులలో సుట్రీంకోర్టు కూడా చేరిపోయిందా అన్న అనుమానం “సుభాష్ కాశీనాథ్ మహజన్ వర్సెన్ స్టేట్ ఆఫ్ మహారాష్ట్ర” కేసులో ఇచ్చిన తీర్పును చూస్తే కలగక మానదు. కాశీనాథ్ మహజన్ అనే వ్యక్తి సుట్రీంకోర్టును అడిగింది ఒకటయితే, కోర్టు ఎస్.సి, ఎస్.టి (అత్యాచారాల నిరోధక) చట్టం స్వాతినే దెబ్బతినే అనేక వ్యాఖ్యానాలు, సూత్రికరణలు చేసింది. ఎస్.సి, ఎస్.టి చట్టం కింద తన మీద నమోదైన ప్రాధమిక సమాచార నివేదికను (FIR) కొట్టివేయమని మాత్రమే మహజన్ కోరాడు. కాని జస్టిస్ ఆదర్శ్ కుమార్ గోయల్, జస్టిస్ ఉదయ్ ఉమేష్ లలిత్తెలతో కూడిన సుట్రీంకోర్టు బెంచ్ మొత్తం ఆ చట్టాన్నే నీరుగార్చేలా ఎటువంటి మార్గదర్శకాలను, ఆదేశాలను జారీ చేసిందో చూడండి.

- ❖ నిందితులకు ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వకూడదని అత్యాచార నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 18 స్పష్టంగా చెబుతున్నప్పటికీ లేదు, ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వచ్చని చెప్పింది.
- ❖ అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద ఇప్పటిదాకా ఉన్న పద్ధతికి భిస్సంగా దళితులు ఇచ్చే ఫిర్యాదులపై పోలీసులు అప్పటికప్పడే కేసులు నమోదు చేయకూడదని, ఒకవేళ నమోదు చేసినా నిందితులను వెంటనే అరెస్టు చేయడానికి ఏలులేదని అనింది. అంతే కాదు డి.ఎస్.పి స్థాయి అధికారి ప్రాధమిక విచారణ చేసి సదరు ఫిర్యాదు అత్యాచార నిరోధక చట్టం కిందకు వస్తుందని, ఫిర్యాదులో ఎటువంటి దురుద్దేశాలు లేవని నిర్దారించుకున్న తరువాతే కేసు పెట్టాలని చెప్పింది. అంటే కేసు నమోదు స్థాయిలోనే నిబంధనలను కరినప్పం చేసింది.
- ❖ ముద్దాయి ప్రభుత్వోద్యోగి అయితే అతని అరెస్టుకు ఉన్నతాధికారుల అనుమతి తప్పనిసరి అని కొత్తగా చేర్చింది. అలాగే ప్రభుత్వోద్యోగులు కాని మిగతా ముద్దాయిల అరెస్టుకు ఆ జిల్లా సీనియర్ ఎస్.పి అనుమతి తప్పనిసరి అని కూడా ఒక కొత్త పరతు విధించింది.
- ❖ పై మార్గదర్శకాలను పోలీసులు ఉల్లంఘిస్తే క్రమశిక్షణ చర్చలతో పాటు కోర్టు ధిక్కారం కింద కూడా చర్చలు తీసుకోవాలని కొత్త నిబంధన పెట్టింది.

❖ ఆధారాలు ఏమీ చూపించకుండానే ఈ చట్టం అడ్డు ఆప్సా లేని స్థాయిలో (Rampant) దుర్యానియోగం అవుతున్నదని వ్యాఖ్యానించింది.

❖ అన్నిచీకంటే ముఖ్యంగా ఈ చట్టం కులాల మధ్య విభజనలను ఎంచి కులతత్వం వేళ్ళానుకోవడానికి దోహదపడుతోందని సూత్రికరించింది.

తీర్ట్రఫ్లైన వ్యాఖ్యలు అనిపించవచ్చేమో గానీ ఎస్.సి., ఎస్.టి అత్యాచారాల నిరోధక చట్టం దుర్యానియోగం అవుతున్నదనే ‘ముందస్తు’ విశ్వాసంతోనే సుట్రీంకోర్టు బెంచ్ ఈ ఆదేశాలు ఇచ్చిందని, వ్యాఖ్యానాలు చేసిందని మానవహక్కుల వేదిక భావిస్తోంది. ఇది ఎన్నిట్లుగానో ఒక సందర్భం కోసం ఎదురుచూసి, ఆ సందర్భానికి అతికినా అతక్కపోయినా అత్యాచార నిరోధక చట్టం పట్ల తమ అక్కసును ఏదో రకంగా వెళ్గాకిన్నట్లుగా ఉంది తప్పితే చట్టాన్ని, వాస్తవిక పరిష్ఠితులనూ గమనంలోకి తీసుకుని ఒక సర్పోప్సుత న్యాయస్థానం ఇవ్వదగిన తీర్ట్రులా లేదు.

ఈ తీర్ట్రు ఇవ్వడానికి ఆ ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు ఏ రాజ్యంగ సూత్రాలను, తీర్ట్రులను భూమికగా చేసుకున్నారో తెలిస్తే ఇంకా ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. గతంలో పౌరుల వ్యక్తిగత స్నేచ్ఛకూ, జీవించే హక్కుకూ భంగం వాటిల్లిన సందర్భాలలో వాటిని కాపాడటానికి సుట్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్ట్రులనే వీరూ ఉటంకించారు. అవి మేనకా గాంధీ, డి.కె.బసు, కర్తార్ సింగ్, కేదార్ నాథ్ వంటి కేసులలో వెలువడ్డ తీర్ట్రులు. కొంతకాలం క్రితం 498 - ఎ సెక్షను నీరు గారుస్తా వచ్చిన తీర్ట్రు కూడా ఈ ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు ఇచ్చిందే. ఈ తీర్ట్రులు యాదృచ్ఛికం కాదనీ, న్యాయవ్యవస్థలో వేళ్ళానుకుంటున్న ఆధిపత్య/అగ్రవర్ష భావజాలానికి సంకేతమనీ మా సంస్థ భావిస్తోంది.

వాస్తవాలు ఏమిటి?

వచ్చే ఏడాదికి షెడ్యూల్ కులాల, తెగల అత్యాచార నిరోధక చట్టం అమల్లోకి వచ్చి 30 ఏళ్ళవుతుంది. ఈ మూడు దశాబ్దాలలో ఆ చట్టం ఎంతమంది నిజమైన దోషులను బోనెక్కించిందో తెలియదు కాని అది మాత్రం నిత్యం బోనులో నిలబడే ఉంటోంది. మహాజన్/గైక్వాడ్ కేసు తాజా సందర్భం.

ఈ 29 ఏళ్ళలో దళితులపై అత్యాచారాలు ఏ మాత్రం తగ్గలేదనడానికి ప్రభుత్వ గణాంకాలే సాక్షీం. ప్రభుత్వం విడుదల చేసిన నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్ బ్యాలో (NCRB) నివేదిక ప్రకారమే గత పదేళ్ళలో దళితులపై అత్యాచారాలు 66 శాతం పెరిగాయి. దళిత మహిళల మీద లైంగిక అత్యాచారాలు రెట్టింపయ్యాయి. అంటే దేశంలో ప్రతి 15 నిమిషాలకొకసారి దళితుల మీద ఏదో ఒక దాడి జరుగుతూనే ఉంది. ఈ వాస్తవాలేవీ

సుప్రీంకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. నిజానికి తీర్చు ఇచ్చిన సుప్రీంకోర్టు బెంచ్ తనను తాను ఈ కింది ప్రశ్నలు వేసుకుని ఉండాల్చింది.

ఈ దేశంలోని దళితులెప్పుడైనా ఏ అగ్ర కులస్తులతోనైనా అశుభ పదార్థాలను తినిపించడం, తాగించడం వంటి అనాగరిక చర్యలకు పొల్పద్దారా? వారి మెడలో వెప్పులదండలు వేసి నగ్నంగానో, అర్థనగ్నంగానో ఊరేగించి అవమానపరివారా? గుండ్లు కొట్టించడం, మీసాలు గౌరిగించడం లాంటి నీచ శిక్షలు విధించి వారిని స్వానుతకు గురిచేశారా? వారి చేత ఎప్పుడైనా వెట్టిచాకిరి చేయించుకున్నారా? జంతు కళేబరాలను పారేయిండనీ, సమాధులు తప్పండనీ, శవాలను కాల్పండనీ వారిని ఎప్పుడైనా బలవంతపెట్టారా? మంలం ఎత్తివేయించుకోవడం, మరుగుదొడ్లు కడిగించుకోవడం లాంటి పనులు ఎప్పుడైనా చేయించుకున్నారా? వారి త్రీలను బసివినులుగా గానీ, జోగినులుగా గానీ దేవదాసీలుగా గానీ మార్చారా? ఘలానా పార్టీకి ఓటు వేయమని గానీ, వేయొద్దని గానీ దళితులు అగ్రకులస్తులపై దౌర్జన్యం చేసిన సంఘటనలు ఎక్కుడైనా జరిగాయా? ఎన్నికలలో నామినేషన్ వేయడానికి వీల్సేడని ఏ దళితుడైనా ఏ అగ్రకులస్తుడినైనా ఎప్పుడైనా బెదిరించినట్లు విన్నారా? పోనీ వారిని ఏ కారణం చేతైనా సాంఘిక బహిపృషఠ చేసినట్లు విన్నారా? దేవాలయాల్లోకి గానీ, కాఫీ పొందుక్కలోకి గానీ ప్రవేశించడానికి వీల్సేడని దళితులు అగ్రకులస్తులను ఆటంకపరచిన సంఘటనల గురించి చదివారా? ఊళ్ళే సైకిళ్ళు, మోటార్ సైకిళ్ళు ఎక్కు తిరగరాడనీ, కొత్త బట్టలు వేసుకుని బహిరంగ ప్రదేశాలలోకి రాకూడదనీ, గ్రామ వీధుల గుండా పెల్లి ఊరేగింపులు తీయరాడనీ, గుర్రపు స్వారీ చేయరాడనీ దళితులు అగ్రకులస్తులపై అంక్షలు విధించినట్లు ఎప్పుడైనా విన్నారా? బాణమతులు, చేతబడులు చేస్తున్నారనే నెపంతో ఏ దళితుడైనా ఒక అగ్రకులస్తుడిని చంపడం చూశారా? అగ్ర లేదా ఆధిపత్య కులాల ఇళ్ళపై దళితులు సామూహిక దాడులు చేసి దొరికినవాళ్ళను దొరికినట్టుగా చంపేసిన మారణకాండలు ఈ దేశంలో ఒక్కటంటే ఒక్కటి జరిగిన దాఖలా ఉండా? ఇప్పీ అత్యుచార నిరోధక చట్టంలో పేర్కొన్న నేరాలే.

ఈ నేరాలన్నిటికి కుల స్వభావం లేదని ఎవరైనా అనగలరా! దళితులపై మాత్రమే జరుగుతున్న నేరాలవి. కులవ్యవస్థను స్థిరీకరించడానికి, తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలబెట్టు కోవడానికి అగ్ర/ఆధిపత్య కులాలవారు శతాబ్దాలుగా చేస్తున్న నేరాలవి. వాటికి అడ్డుకట్ట వేయడానికి పొర్చమెంట్ ఎస్.ఎస్.టి అత్యుచారాల నిరోధక చట్టం తెల్చిందనీ, అర్ధికంగా రాజకీయంగా సామాజికంగా బలవంతులైన అగ్రకులాల సుండి దళితులను రక్షించడం కోసమే ఈ చట్టంలో కొన్ని కలినమైన నిబంధనలను చేర్చిందని సర్పోస్తుత న్యాయస్థానానికి తెలియదనుకోవాలా? సామాజిక న్యాయం కోసం ఉద్దేశించిన ప్రత్యేక చట్టం కావడం

వల్లే దాని నిబంధనలను కూడా ప్రత్యేకంగా రూపొందించారని నుప్పింకోర్చు న్యాయమూర్తులకు తెలియదా? ముందస్తు బెయిలుకు అవకాశం కల్పిస్తే ఆ సదుపాయం వాడుకుని అగ్రకులస్తులు బయటే తిరుగుతూ, సాజ్యాధారాలను రూపుమాపుతారనే ఉద్దేశంతోనే పార్లమెంటు ముందస్తు బెయిలు ఇవ్వకూడదనే నిబంధనను ఈ చట్టంలో పొందుపరిచిందని వారికి తెలియదా? లేదా కావలినే మరిచిపోయారా?

అవి ప్రాథమిక హక్కులకు నిజంగా విరుద్ధమా?

అత్యాచార నిరోధక చట్టంలోని కొన్ని సెక్షన్లు రాజ్యంగంలోని 14, 21 అధికరణాలకు భంగకరం అనే మాటయితే ఈ న్యాయమూర్తులు అనలేదు కాని ఆ అర్థం వచ్చే అనేక వ్యాఖ్యానాలు చేశారు. ఈ చట్టం పొరుల జీవించే హక్కుకూ, వ్యక్తిగత స్వీచ్ఛకూ, చట్టం ముందు అందరూ సమానులే అనే హక్కుకూ విరుద్ధం అని అన్నారు. అలా అనడానికి 1948 నాటి అంతర్జాతీయ మానవహక్కుల ప్రకటన (Universal Declaration of Human Rights) నుంచి డి.కె.బను తీర్పుదాకా దేన్ని వీలైతే దాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు. పైపెచ్చు చట్టసభల శాసనాధికారం, చట్టాల అమలుతీరు ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలిగించే వక్కంలో ఆ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా సుట్రీంకోర్చు కొన్ని ఆదేశాలు ఇవ్వచ్చుననీ, గతంలో పలు సందర్భాలలో అలా చేసిందనీ చెప్పి తమ తీర్పును సమర్థించుకోజూశారు. 498-వ కేసులో ఇచ్చిన తీర్పులో లాగానే అత్యాచార నిరోధక చట్టంలో కూడా అరెస్టులకు సంబంధించి మార్గదర్శకాల/ఆదేశాల పేరుతో కొన్ని పరిమితులు పెట్టారు. ఆ పరిమితులను అతిక్రమిస్తే క్రమశిక్షణా చర్యలతో పాటు కోర్సు ధిక్కార నేరం కింద కూడా శిక్షార్థులు అవుతారని చెప్పారు.

ఈ పరిమితుల వల్ల ఏమి జరుగుతుందో చూద్దాం. దళితులు తమ మీద దాడి జరిగిందనో, హత్య చేసారనో ఫిర్యాదు చేస్తే ఇంతకు ముందైతే పోలీసులు అత్యాచార చట్టం కింద కేసు నమోదు చేసేవాళ్ళు. దర్శాపు మాత్రం డి.ఎస్.పి స్థాయి అధికారి చేసేవాడు. ఇప్పుడు అలా వెంటనే కేసు పెట్టడం కుదరదు. డి.ఎస్.పి స్థాయి అధికారి ప్రాథమిక విచారణ జిరపి ఆ నేరం నిజంగా జరిగిందనీ, అది అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద నేరమనీ నిర్ధారించుకొన్న తరువాతే కేసు పెట్టాలి. అలగే వెంటనే అరెస్టు చెయ్యడం కూడా కుదరదు. దానికి పై అధికారుల అనుమతి ముందుగా తీసుకోవాలి. కాని అదే నేరానికి దళితులు ఐ.పి.సి కింద ఫిర్యాదు చేస్తే వెంటనే కేసు పెట్టవచ్చు, అరెస్టు చెయ్యవచ్చు. ఎందుకంటే కాగ్నిజబుల్ నేరం జరిగిందని ఎవరు ఫిర్యాదు చేసినా తక్షణమే కేసు రిజిస్టర్ చేసి దర్శాపు ప్రారంభించాలని సిఆర్.పి.సి చెబుతుంది. కాగ్నిజబుల్ నేరాలకు

సంబంధించిన ఫిర్యాదు మీద ప్రాథమిక దర్శావు జరిపాకే కేను రిజిస్టరు చెయ్యాలని ఏ చట్టమూ చెప్పలేదు. సుప్రింకోర్టు కూడా ఆ విధమైన తీర్పులు ఎప్పుడూ ఇవ్వలేదు. ఎన్.సి.ఎన్.టి. చట్టం దుర్భినియోగం అవుతున్నదనే నెపంతో అసలు అమలే కాకుండా చూడడానికి చేసిన ప్రయత్నం ఇది. దుర్భినియోగాన్ని అరికట్టడానికి ఐ.పి.సిలోనే అవకాశం ఉన్నప్పటికీ బెంచ్ ఈ కొత్త పరిమితులు పెట్టింది. ఎన్.సి., ఎన్.టి చట్టాన్ని ఎవరైనా దుర్భినియోగం చేసి తప్పుడు సాక్షం చెపితే, లేదా దుర్దేశ్యంతో కేను బనాయించి ప్రాసిక్యాట్ చేస్తే (malicious prosecution) ఐ.పి.సి కింద శిక్షార్పులు అవుతారనేది ఇంతకుముందు నుంచి ఉన్నదే. ఈ విషయం సుప్రింకోర్టు బెంచ్కు తెలియక కాదు. తీర్పులో కూడా ప్రస్తావించారు. అది చాలదన్నట్లు నేర విచారణ అధికారులను క్రమశిక్షణ చర్యలు, కోర్టు ధిక్యార నేరం అనే పేరుతో మరికాస్త భయపెడితే గానీ ఈ చట్టాన్ని పూర్తిగా నిరుపయోగం చేయలేమనుకున్నారేమో అపీ జోడించారు.

స్వతంత్రమంగా విధులు నిర్వహించని పోలీసులు నేరస్తులవుతారని ఎన్.సి., ఎన్.టి చట్టం చెబుతుండిన కాలంలోనే నిందితులపై పోలీసు స్టేషన్లో కేను కట్టించడానికి (అరెస్టు మాట అటుంచండి) ఊరూ వాడా ధర్మాలు, రాస్టరోకోలు చేయాల్సి వచ్చేది. అదీ మన పోలీసు వ్యవస్థ పనితీరు. ఇప్పుడు మరిన్ని పరిమితులు పెట్టి, వాటిని అతిక్రమిస్తే క్రమశిక్షణ చర్యలతో పాటు కోర్టు ధిక్యార నేరం కూడా ఎదుర్కొనాలిని వస్తుందని సుప్రింకోర్టు అంటే పోలీసులు ఈ చట్టం కింద ఇక ఒక్క కేసైనా సమాదు చేస్తారా? అలాంటప్పుడు ఒక ప్రత్యేక చట్టం ఉండి దళితులకు వచ్చే ప్రయోజనం ఏముంది? ఐ.పి.సి సరిపోదా? పైగా చట్టాన్ని ఇంతలా బలహీనపరిచే మార్గదర్శకాలు ఇచ్చి తాము చట్టంలో ఒక్క పదం కూడా మార్గులేదు, చేర్చలేదు అంటారా? ఇలాంటి మార్గదర్శకాలతోనే వీరు ఇచ్చిన 498-ఎ తీర్పును ప్రస్తుతం ముగ్గురు జష్టీల ఉన్నత ధర్మానం విచారణకు స్వీకరించింది. విచారణకు స్వీకరిస్తూ బెంచ్ అన్న మాటలు ఇవి : “ఈ కేసులో వెలువడ్డ తీర్పుతో మేము ఏకీభవించడం లేదు. మేము చట్టాన్ని వ్యాఖ్యానించగలమే కానీ, రూపొందించలేము”.... “రాజేష్ శర్మ కేసులో ఇచ్చిన తీర్పుతో మేము ఏకీభవించలేమని తెలపడం మా బాధ్యత. ఎందుచేతంటే ఆ నిర్దయం 498-ఎ కేసులలో బాధిత మహిళల హక్కులను హరిస్తుందని మేము నమ్ముతున్నాము”.... అదీకాక, “ప్రాథమికంగా మాకు అర్థమైన మేరకు ఆ మార్గదర్శకాలు శాసనాధికార పరిధిలోకి వస్తాయని భావిస్తున్నాము.” ఇంత స్పష్టంగా చెప్పినా సరే తాము ఇచ్చిన తమ పాత తీర్పునే ఉటంకిస్తూ అదే పద్ధతిలో, అలాంటి పరిమితులే పెట్టారంటే ఏమని అర్థం చేసుకోవాలి? ఆ ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు అగ్రకుల పక్షపాతంతో వ్యవహారించారని దళిత, అదివాసీ వర్గాలు భావిస్తే తప్పేముంది?

నిజంగా కులవ్యవస్థను స్థిరీకరిస్తుందా?

1989లో పార్లమెంటులో ఎన్.సి, ఎన్.టి అత్యాచార నిరోధక చట్టం బిల్లును ప్రవేశపెట్టినపుడు దాని ఆవశ్యకతనూ, లక్ష్మీలనూ సుదీర్ఘంగా వివరించారు. ఆ వివరణ సొరాంశం ఏమిటంటే - పెద్దుయ్యల్లో కులాల, తెగల సామాజిక ఆర్థిక స్థితిగతులలో మార్పు కోసం ఎన్ని ప్రయత్నాలు జరిగినా వారు ఇప్పటికీ దాడుల నుంచి తమను తాము కాపాడుకోలేని స్థితిలోనే (Vulnerable State) ఉన్నారు. వారికి ప్రాధమిక శారహక్కులు ఇంకా నిరాకరించబడుతూనే ఉన్నాయి. అవమానాలు, అణచివేతలు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. అత్యాచారాలలో ఆస్తులతో పాటు ప్రాణాలూ కోల్పోతున్నారు. ఈ నేరాలన్నిటికి మూలం చారిత్రక, సామాజిక, రాజకీయ అంశాలే. వారు ఆత్మగౌరవంతో బతకడానికి ప్రయత్నం చేసినపుడుల్లా ఆధిపత్య కులాలు వారిని అణగడాక్కడానికి పలు విధాలుగా ప్రయత్నిస్తున్నాయి. అత్యాచారాలకు పాల్పడుతున్నాయి. శారహక్కుల పరిరక్షణ చట్టం (Protection of Civil Rights Act -1955) గానీ, ఐ.పి.సి లోని సెక్షన్లుగానీ ఈ నేరాలను అరికట్టలేక పోతున్నాయి. ఫలితంగా వారిపై నేరాలు రోజురోజుకీ పెరిగపోతున్నాయి. కులవ్యవస్థను స్థిరీకరించడానికి, తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలబెట్టుకోవడానికి అగ్రకులాలు చేస్తున్న దౌర్జన్యాలకు అడ్డుకట్ట వేసేందుకు ఒక ప్రత్యేక చట్టం అవసరం.

ఇంతటి ఉన్నతమైన లక్ష్మీలు కలిగిన చట్టాన్ని (కాశీనాథ్ మహాజన్ కేసులో) బొంబాయి ప్రైకోర్సు సుక్రమంగానే అర్థం చేసుకుంది. దళితుల మీద దాడులూ అత్యాచారాలూ సమాజ శాంతికి, సామరస్యాన్నికి, భిన్న వర్గాల మధ్య సౌభ్రాత్మ్యాన్నికి హనికరం కాబట్టి వాటిని సామాజిక నేరాలుగా పరిగణించి అడ్డుకట్ట వెయ్యాలని ప్రైకోర్సు అంది. ఇది ఒక సంక్లేశు చట్టం కాబట్టి ఈ చట్టాన్నికి గానీ, చట్ట నిబంధనలకు గానీ చేసే వ్యాఖ్యానాలు చట్ట ప్రకటిత లక్ష్మీల సాధనకు దోహదం చేసే విధంగా ఉండాలి తప్ప తద్విరుద్ధంగా ఉండడానికి వీలులేదని కూడా అంది. దీనికి మధ్యతుగా సుప్రీంకోర్సు గతంలో ఇచ్చిన అనేక తీర్పులను బొంబాయి ప్రైకోర్సు ఉటంకించింది.

కానీ సుప్రీంకోర్సు బెంచ మాత్రం దీనిని తలకిందులుగా వ్యాఖ్యానించింది. తమపై జరిగిన దాడులకు ప్రతిగా అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద దళితులు, ఆదివాసులు పెట్టే కేసులు కులవ్యవస్థను పెంచి పోషిస్తాయని, సమాజ శాంతికి, సామరస్యాన్నికి హనికరమవుతాయని సూటీకరించింది. అంటే ఎంతగా అవమానించినా, భౌతిక దాడులు చేసినా, చివరికి నరికి చంపినా దళితులు, ఆదివాసులు కిమ్మనకుండా ఉంటే సంఘంలో శాంతి సామరస్యాలు వర్ధిల్లుతాయని అనుకుంటున్నారేమో తెలియదు. ఆధునిక

భూస్వర్ గైక్వాడ్ అనే దళితుడు ఒక ప్రభుత్వ ఘార్ట్సీ కాలేజీలో స్టోర్ కీపర్. ఆ స్టోర్లో జరిగిన అవకతవకలను కపిమచ్చేలా రికార్డు తయారు చేయమని ప్రిన్సిపాల్ డా. సతీష్ భిన్సే (బ్రాహుణుడు), హెడ్ ఆఫ్ డిపార్ట్మెంట్ డా. కిఫోర్ బురాదే (అగ్రకులస్తుడు) అతనికి చెప్పారు. గైక్వాడ్ నిరాకరించాడు. తాము చేసిన ముఖ్యమైన పనులను ప్రభుత్వోద్యోగులు ఏటా తమ కాన్సిడెన్షియల్ రిపోర్టులో పేర్కొనాలి. ఉన్నతాధికారులు వాటిపై తమ రిమార్కులు రాశ్శారు. తన శాఖలో అవినీతికి అడ్డుకట్ట వేయడమే తాను చేసిన ఉత్తమమైన పని అని భాస్వర్ గైక్వాడ్ తన కాన్సిడెన్షియల్ రిపోర్టులో (2007-2008) రాసుకున్నాడు. ఉన్నతాధికారులేమా తమ శాఖలో అవినీతి మచ్చుకు కూడా లేదని, కాబట్టి దానిని అడ్డుకోవడమనే ప్రశ్న ఉదయించడనీ, గైక్వాడ్ రాసింది అసత్యమనీ అతని రికార్డులో రాశారు. గైక్వాడ్ తన కులాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని అందరి పట్లా గర్వప్పిగా, అమర్యాదగా ప్రవర్తిస్తాడని కూడా రిమార్కు రాశారు. అతనికి ఏ మాత్రం పని చేతకాదనీ, అతడు పదోన్నతికి పనికి రాడనీ, పనిలో నైపుణ్యం పెంపాందించుకునే నిమిత్తం అతడిని కొంతకాలం శిక్షణకు పంపించాలనీ కూడా రాశారు. దానిమీద గైక్వాడ్ వారి కంబే ఉన్నతాధికారులకు అపీల్ చేసుకున్నాడు. ఆ అపీల్ విచారించిన అధికారి గైక్వాడ్ కాన్సిడెన్షియల్ రిపోర్టులో అగ్రకుల అధికారులు రాసిన వాక్యాలు తప్ప అనీ, దురుద్దేశంతో కూడుకున్నపనీ అభిప్రాయపడ్డారు. ఆ వాక్యాలను తొలగిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

దళితులకు నష్టం చేసే విధంగా దళితేతరుడు ఎవరైనా ప్రభుత్వ అధికారులకు తప్పుడు సమాచారం ఇస్తే అది అత్యాచార నిరోధక చట్టం సెక్షన్ 3(IX) కింద శిక్షార్థమైన నేరం. అగ్రకుల అధికారులు దురుద్దేశపూర్వకంగా తన కాన్సిడెన్షియల్ రిపోర్టులో తప్పుడు రిమార్కులు రాసి, తన ప్రమోషన్ దెబ్బ తీసే ప్రయత్నం చేసారు కాబట్టి ఆ అధికారులను అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద శిక్షించుని కోరుతూ గైక్వాడ్ వారి మీద ఖరద్ సిటీ పోలీసు స్టేషన్లో ఫిర్మాదు చేశాడు. ఆ కేసును విచారించిన డి.ఎస్.పి వారిని అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద ప్రాసిక్యాట్ చేయడానికి తగిన అధారాలు ఉన్నాయని నిర్ధారిస్తూ చార్జిఫీట్ తయారు చేశాడు. అయితే విధి నిర్వహణలో భాగంగా చేసిన తప్పుల గురించి ప్రభుత్వ అధికారులను ప్రాసిక్యాట్ చేయాలంటే నియామకపు అధికారి అనుమతి తప్పనిసరిగా ఉండాలి కాబట్టి ఆ కేసును విచారించిన డి.ఎస్.పి ఆ ఇద్దరు అధికారులను ప్రాసిక్యాట్ చేయడానికి అనుమతి కోరుతూ ఔరిష్ట ఆఫ్ టెక్నికల్ ఎడ్యూకేషన్ (పూనే డివిజన్) వారికి ఒక దరఖాస్తు పెట్టాడు. ఆ సమయంలో కాశీనాథ్ మహాజన్ ఇస్-చార్జి ఔరిష్ట ఆఫ్ టెక్నికల్ ఎడ్యూకేషన్ (పూనే డివిజన్) కాదు కాబట్టి, ఆ దరఖాస్తు మీద నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం ఇస్-చార్జి ఔరిష్ట ఆఫ్ టెక్నికల్ అయిన మహాజన్కు లేదని, కాబట్టి దానిని ప్రభుత్వానికి పంపించమని సూచిస్తూ ఆ శాఖలోని కింది అధికారి ఒక నోట్ రాసి దానిని దరఖాస్తుకు జతచేసి మహాజన్కు పంపించాడు. నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం తనకు లేదని తెలిసి కూడా పాటిల్ కులస్తుడైన మహాజన్ పైన పేర్కొన్న ఇద్దరు అగ్రకుల అధికారులను ప్రాసిక్యాట్ చేయడానికి అనుమతి నిరాకరించబడింది కాబట్టి గైక్వాడ్ పెట్టుకున్న కేసును మూసివేయమని డి.ఎస్.పి ప్రత్యేక కోర్టులో దరఖాస్తు దాఖలు చేసాడు. అయితే ప్రాసిక్యాషన్కు అనుమతి నిరాకరించే అధికారం కాశీనాథ్ మహాజన్కు లేదు కాబట్టి ఆ కేసును మూసివేయడం కుదరదని ప్రత్యేక కోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ప్రాసిక్యాషన్కు అనుమతి ఇవ్వగల అధికారం ఎవరికీ ఉందో ఆ అధికారికి తిరిగి దరఖాస్తు చేయమని ప్రత్యేక కోర్టు డి.ఎస్.పి కి సూచించింది.

ఈ విషయాలు అన్ని తెలిసి కూడా ముద్దాయిలను రాజీంచాలనే దురుద్దేశంతో తనకు నిర్ణయాధికారం లేకపోయినప్పటికీ కాశీనాథ్ మహాజన్ ప్రాసిక్యాషన్కి అనుమతి నిరాకరించాడనీ, కాబట్టి అతను చేసింది కూడా అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద శిక్షార్థమైన నేరం అనీ గైక్వాడ్ కాశీనాథ్ మహాజన్ మీద కూడా కేసు పెట్టాడు. ఆ కేసును రద్దు చేయాలనీ, తనకు ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వాలనీ కోరుతూ కాశీనాథ్ మహాజన్ బొంబాయి హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశాడు. బొంబాయి హైకోర్టు మహాజన్కు ముందస్తు బెయిల్ మంజారు చేసింది కాని అతని మీద గైక్వాడ్ దాఖలు చేసిన కేసును రద్దు చేయటానికి మాత్రం నిరాకరించింది. మహాజన్ మీద గైక్వాడ్ పెట్టిన కేసులో ప్రాథమిక సాక్షాత్లు ఉన్నాయి కాబట్టి విచారణ లేకుండా ఆ కేసుని కొట్టివేయడం సాధ్యం కాదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

2017 మే నెలలో బొంబాయి హైకోర్టు ఈ తీర్పు ఇవ్వగా, దాని మీద మహాజన్ వేసిన అపీల్సు విచారణకు స్వీకరించిన సుప్రీంకోర్టు 2018 మార్చికల్లా తన తీర్పును వెలువరించింది. హైకోర్టు తీర్పు మీద వేసిన అపీల్సును విచారణకు స్వీకరించి ఏడాదిలోపే తీర్పు ఇవ్వడం చాలా అరుదయిన విషయం. ఈ కేసు 498 - ఎ సెక్షన్ ను నీరు గారుస్తూ తీర్పు ఇచ్చిన లలిత్, గోయల్ బెంచ్ ముందుకే ఎలా వచ్చింది, దానిమీద ఇంత సత్యరంగా తీర్పు ఎలా వచ్చింది అన్నావి కూడా సందేహస్తుదమైన విషయాలే. బొంబాయి హైకోర్టు నుంచి ఈ కేసుకు సంబంధించిన పూర్తి రికార్డులను తెప్పించుకోకుండానే, వాటిని పరిశీలించకుండానే సుప్రీంకోర్టు బెంచ్ తీర్పు ఇచ్చిందనే విషయం తెలిస్తే ఈ తీర్పు మీద మరిన్ని సందేహాలు ముసురుకుంటాయి. ■

న్యాయశాస్త్రం మనుధర్మాన్ని దాటి చాలా దూరం ప్రయాణం చేసిందని ఎవరైనా ఈ జష్టీలకు చెబితే బాగుండును. పైగా ఈ సూత్రికరణకు మద్దతుగా అంబేద్కర్ ని ఉటంకించడం మరింత హస్యాస్పదం. సుప్రీంకోర్టు గతంలో ఇచ్చిన తీర్పులను వీరు ఎంత అసందర్భంగా అన్యయించుకున్నారో, ఎంతగా వక్షీకరించారో తెలుసుకోవడానికి వారు అంబేద్కర్ ని ఉటంకించిన సందర్భం ఒక్కటి చెపుతాం... చూడండి.

కులాలు జాతి వ్యతిరేకమనీ, పరస్పర అసూయలకూ, వ్యతిరేకతలకూ కారణ మవుతాయనీ, ఒక జాతిగా రూపుదిర్చుకోవడానికి మనం ఈ సంకటాలను అధిగమించాలనీ, సౌభ్రాత్యత్వం లేని స్వేచ్ఛ సమానత్వాలు పై పూతలు గానే మిగిలిపోతాయనీ అంబేద్కర్ అన్న మాటలను వారు దళితులకు వ్యతిరేకంగా వాడుకున్నారు. కులవ్యవస్థ బలంగా వేళ్ళానుకుని ఉన్న భారత సమాజం స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాత్యత్వాలు నిండిన ఒక జాతిగా నిలబడటానికి కులం, దాని ఆధిపత్య స్వభావాలు పోవాలని అంబేద్కర్ ఆకాంక్షిసే, ఆ మాటల అర్థాన్ని పూర్తిగా తిరగేసి దళితులు కేసులు పెట్టడమే కులవ్యవస్థ స్థిరికరణకు కారణమవుతోందని చెప్పడం బ్రాహ్మణీయ భావజాలాన్ని, మనువాదాన్ని తీర్పుల పేరుతో దళితుల మీద రుద్దడం తప్ప మరేమీ కాదు.

ముందస్తు బెయిల్ ప్రాథమిక హక్కు కాదు

సుప్రీంకోర్టు తన 89 పేజీల తీర్పులో 50 పేజీలకు పైగా దీని గురించే చర్చించింది. కాశీనాథ్ మహాజన్ తన మీద నమోదు అయిన ఎఫ్.ఐ.ఆర్ ని కొట్టివేయమని అభ్యర్థించాడే తప్ప ముందస్తు బెయిలును నిరాకరించే అత్యాచార నిరోధక చట్టంలోని సెక్షన్ 18 ని రద్దు చేయమని అడగలేదు. అయినా సుప్రీంకోర్టు బెంచ ఆ పని చేసి తన తీర్పులో సగానికి పైగా దాని గురించే చర్చించింది కాబట్టి ఆ వివరాలేమిటో తెలుసుకుండాం.

1973 వరకు భారతీయ చట్టాలలో ముందస్తు బెయిలు అనే భావనే లేదు. 1973 లో కొత్తగా అమలులోకి వచ్చిన క్రిమినల్ ప్రోసీజర్ కోడ్ (CrPC) లో మొట్టమొదటిసారిగా ముందస్తు బెయిలును ప్రవేశపెట్టారు. ముందస్తు బెయిలు ఇచ్చే అధికారం సెపన్స్ కోర్టు, ఆ పై కోర్టులకు ఉండని చెప్పే సి.ఆర్.పి.సి లోని సెక్షన్ 438 ను ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 1975 లోనే తొలగించింది.(అయితే ప్రస్తుత తీర్పు ప్రకారం అత్యాచార నిరోధక చట్టంలో పేరొన్న నేరాలకు ఉత్తరప్రదేశ్లో కూడా ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వవచ్చు.) కాబట్టి ముందస్తు బెయిలు ఇవ్వకపోవడమనేది రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కులకు ఏ మాత్రం భంగకరం కాదు. జష్టీన్ జీవన్ రెడ్డి, జష్టీన్ మనోహర్ సుజాతలతో కూడిన సుప్రీంకోర్టు బెంచ

1995 లోనే స్టేట్ ఆఫ్ మధ్యప్రదేశ్ వర్గేన్ రామకృష్ణ బలోతియా కేసులో ‘అత్యాచార నిరోధక చట్టంలో పేర్కొన్న నేరాలకు ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వకూడదనే సెక్షన్ రాజ్యాంగ బద్ధమే’ అని తీర్పు చెప్పింది. ఆ తర్వాత మంజుదేవి వర్గేన్ ఓంకార్ జిత్ సింగ్ అహల్వాలియా కేసులో జస్టిస్ ఆర్.కె.అగర్వాల్, జస్టిస్ అశోక్ భూషణ్ లతో కూడిన సుట్రింకోర్టు బెంచ్ అత్యాచార నిరోధక చట్టంలోని నేరాలకు ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వకూడదని కూడా చెప్పింది. ఆ తీర్పులు తప్ప అని అదే సంఖ్య గల బెంచ్ భావిస్తే, ఆ అంశపై విచారణకు ఒక విస్తృత ధర్మాస్తాన్ని ఏర్పాటు చేయమని ప్రథాన న్యాయమూర్తికి సిఫారసు చెయ్యాలి. అంతేగానీ గతంలో ఇద్దరు జిఫ్టీలతో కూడిన రెండు బెంచ్లు ఇచ్చిన తీర్పులకు భిన్నమైన ఉత్తర్వులు ఇవ్వకూడదు. లలిత్, గోయిల్ల బెంచ్ ఇచ్చిన ఈ తీర్పు అన్ని న్యాయ సూత్ర ప్రమాణాలకు విరుద్ధం.

నిజంగా అన్ని తప్పుడు కేసులు ఉన్నాయా?

అగ్రకులాలను జెడిరించి లొంగిసుకోవడానికి (Blackmail) తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తున్నారని ఒక అపాదును కూడా సుట్రింకోర్టు దళితులపై వేసింది. దళితులైనా, ఏ ఇతర పౌరుడయినా తప్పుడు కేసులను బనాయించటం చట్టరీత్యా సాధ్యం కాదు. మహా అయితే అబద్ధపు ఫిర్యాదు చేయగలరు. దర్యాశ్రు అధికారులు ప్రాధమిక విచారణ చేసి ఫిర్యాదు వాస్తవమే అని నమ్మినట్టెతేనే చార్జీటో దాఖలు చేస్తారు. ఫిర్యాదులోని ఆరోపణలలో నిజం లేదని దర్యాశ్రు అధికారులు భావిస్తే కేసును మూసివేస్తూ కోర్టులో ‘పైనల్ రిపోర్టు’ దాఖలు చేస్తారు.

అత్యాచార నిరోధక చట్టం దుర్మినియోగం అవుతున్నదనేది సమాజంలోనూ, మీడియాలోనూ చాలా తరచుగా వినిపించే అభిప్రాయం. ఎక్కడైనా, ఏ విషయంలోనైనా తప్పుడు ఫిర్యాదులు చేయకూడదనేది మానవ హక్కుల వేదిక అభిప్రాయం. మహిళలైనా, దళితులైనా తమ హక్కుల రక్షణ కోసం సాధించుకున్న చట్టాలను తామే దుర్మినియోగపరిస్తే అంతిమంగా వారే ఎక్కువ నష్టపోయే ప్రమాదం ఉండని మానవ హక్కుల వేదిక భావిస్తుంది. ఎందుకంటే ఈ చట్టాలకు సమాజంలో ఉన్న ఆమోదం ఆసలే తక్కువ. ఎన్నో పోరాటాల ద్వారా అయి వర్ధాలు సాధించుకున్న ఈ చట్టాల అమలు మీద కంటే వాటి దుర్మినియోగం మీదే అధిపత్య కులాలు ఎక్కువ ప్రచారం సాగిస్తాయి. దుర్మినియోగం సాకు చెప్పి కోర్టులు కూడా కేసులు కొళ్పేస్తాయి, అప్పుడప్పుడూ ఇలాంటి జిఫ్టీలున్న బెంచ్ అయితే చట్టనికి తూట్లు పొడిచే ప్రమాదమూ ఉంది. కాబట్టి అత్యాచార నిరోధక చట్టం దుర్మినియోగం కాకుండా చూడటం మనందరి బాధ్యత.

ఇప్పుడు ‘దుర్యానియోగం’ గురించిన వాస్తవాలను ఒకసారి పరిశీలిద్దాం. నేషనల్ క్రొమ్ రికార్డ్ బ్యారో ప్రకారం 2016 లో షెడ్యూల్ కులాల వారి ఫిర్యాదులపై అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద నమోదైన కేసులు 40,801. దాటలు 2015 లో జరిగినప్పటికీ 2016 లో దర్యాశ్రు చేపట్టిన కేసులు 15,498. అంటే 2016 లో మొత్తం కేసుల సంఖ్య 56,299. ఇందులో తప్పుడు కేసులు అని పోలీసులు ప్రాథమిక దర్యాశ్రు స్థాయిలోనే కొట్టేసిన కేసులు 5347. అంటే ఆ ఏడాది మొత్తంలో నమోదయిన తప్పుడు కేసులు 10 శాతమన్నమాట. షెడ్యూల్ తెగల విషయంలో ఈ తప్పుడు కేసుల శాతం ఇంకా తక్కువ, అది 9 శాతం మాత్రమే.

నిజంగా ఈ కేసులన్నీ తప్పుడు కేసులేనా? (పోలీసులు తప్పుడు కేసు అని ‘పైనల్ రిపోర్టు’ దాఖలు చేసిన కేసులన్నీ తప్పుడు కేసులు కాకపోవచ్చనడానికి వాకపల్లి కేసే ఒక ఉదాహరణ. గ్రే హాండ్స్ 11 మంది ఆదివాసీ మహిళలను రేప్ చేసిన ఆ కేసును పోలీసులు తప్పుడు కేసని ‘పైనల్ రిపోర్టు’ దాఖలు చేశారు. తర్వాత సుట్రీంకోర్టు ఇచ్చిన అదేశాలతో కింది కోర్టు విచారణ చేపట్టింది.) ఎన్.సి.ఆర్.బి చెప్పిన విధంగా అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద నమోదు అయిన కేసులలో 10 శాతం కేసులు తప్పుడువని వాదన కోసం అంగీకరించినా, ఆ కొంచెనికే ఈ చట్టం మీద జరిపిన చర్చ మొత్తాన్ని దుర్యానియోగంపైనే కేంద్రికరించడం సుట్రీంకోర్టుకు తగునా? మన దేశ పోలీసులు బలవంతులపైన బలహీనంగానూ, బలహీనుల మీద బలంగానూ కేసులు, సాక్ష్యాలు తయారు చేస్తారు తప్ప బలహీనుల పక్కాన నిలబడి బలవంతులపై తప్పుడు కేసులు బనాయించరనే లోకజ్ఞానం కూడా సుట్రీంకోర్టుకు లేకపోయాంది. పోనీ ఈ ఒక్క చట్టమే దుర్యానియోగం అవుతున్నదా? అదాయ పన్ను చట్టం దుర్యానియోగం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పకళరలేదు, అందరూ చేసేదే. పోలీసులు చేసే చట్టాల దుర్యానియోగానికైతే లెక్క ఉండడు. సెక్షన్ 30, సెక్షన్ 144, సెక్షన్ 151, సెక్షన్ 420 ల వంటివి దుర్యానియోగం కోసమే ఉన్నాయా అన్నంతగా దుర్యానియోగం చేస్తున్నారు. ఎప్పుడైనా ఈ చట్టాల దుర్యానియోగం గురించి చర్చ జరిగిందా?

మరి అమలు సంగతేమిటి?

మరికొన్ని గణాంకాలను పరిశీలిస్తే పోలీసులు, కోర్టులు ఎస్.సి., ఎస్.టి. చట్టాన్ని ఎంత బాగా ‘అమలు’ చేస్తున్నారో మీకే అర్థమవుతుంది. అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద 2016 లో దాఖలైన ఫిర్యాదులలో 78 శాతం ఫిర్యాదులలో మాత్రమే పోలీసులు చార్ట్‌పీట్లు దాఖలు చేశారు. అంటే పోలీసులు ఏ విచారణ చెయ్యకుండా పెండింగులో పెట్టిన కేసులు

16,654. దాదాపు 30 శాతం. చార్జీషీటు దాఖలయి కోర్టు విచారణకు వచ్చిన కేసులు 40 శాతమైతే అందులో శిక్ష పడిన కేసులు 3,753. 25 శాతం మాత్రమే. అంటే తక్కువ కేసులలోనే శిక్షలు పడుతున్నాయి కాబట్టి మిగిలిన కేసులన్నీ తప్పుడు కేసులనే నిర్ణయానికి రావచ్చా? ఇంత తక్కువ సంఖ్యలో శిక్షలు పడటానికి (Conviction rate) కారణమెవరు? అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద నమోదుయిన కేసులను కొట్టివేస్తూ వచ్చిన 450 తీర్పులను గుజరాత్ లోని ఒక సంస్ క్షుణ్ణంగా అధ్యయనం చేసింది. కుల ధృవీకరణ పత్రాలు సమర్పించలేదని, డి.ఎస్.పి కంటే తక్కువ స్థాయి అధికారి కేసు విచారణ జరిపాడనీ, ఇంకా ఇలాంటి అనేక సాంకేతిక కారణాలను సాకుగా చూపి 95 శాతం కేసులను కోర్టులు కొట్టివేసాయనీ, నిజానికి ఆ కేసులు తప్పుడు కేసులు కావనీ ఆ సంస్ తన నివేదికలో పేర్కొంది. పోలీసు అధికారులు, పట్లీక్ ప్రాసిక్యూటర్లు చేసిన సాంకేతిక తప్పిదాల వల్ల కూడా కోర్టులు అనేక కేసులను కొట్టివేస్తున్నాయన్న వాత్సవాన్ని సుట్రింకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు.

ఈ చట్టానికి ఉన్న ఒక ప్రధాన లక్ష్యం ఏమిటంటే బాధితునికి సత్యవ న్యాయం చేయడం. దాని కోసమే స్పెషల్ కోర్టులు ఏర్పాటు చేయ్యాలని చెప్పింది. కాని ఈ చట్టం కింద 2016 వరకు కోర్టులలో పెండింగులో ఉన్న కేసులు 1,29,831. ఈ అంకటన్నీ మనకు కోర్టులూ, పోలీసులూ చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో ఎటువంటి పాత్ర పోషిస్తున్నాయో వట్టిస్తూయి. కానీ దుర్వానియోగం గురించి పుంభానుపుంభాలుగా రాసిన సుట్రింకోర్టు బెంచ్ ‘అమలు’ గురించి మాత్రం ఎందుకో ఏమీ రాయలేదు. దుర్వానియోగాన్ని అరికట్టడానికి మార్గదర్శకాలు ఇచ్చిన బెంచ్ ‘అమలు’ కోసం కూడా మార్గదర్శకాలు ఎందుకు ఇవ్వలేదు? ఫిర్యాదులోని నిజానిజాలను నిర్ధారించుకోవడానికి ప్రాథమిక విచారణ జరవమని పోలీసు అధికారులకు చెప్పిన కోర్టు వారు అగ్రకుల పక్షపాతంతో వ్యవహరించకుండా చూడటానికి ఎలాంటి విధి విధానాలనూ ఎందుకు రూపొందించలేదు? చట్టం అమలు కోసం ఏ ఆదేశాలూ, సూచనలూ ఇవ్వకుండా తన మీద ఉన్న కేసుని కొట్టేయమని ఒక వ్యక్తి అడిగితే ఏకంగా చట్టంలోని కొన్ని సెక్షన్స్ కొట్టిస్తూ సుట్రింకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నిష్పకపాతమైనదేనా? బెంచ్ అగ్రకుల పక్షపాతాన్ని ప్రదర్శించిందని అంటే అది తప్పవుతుందా?

చట్టం అమలు ఏ రీతిలో ఉందో ఎన్.సి.ఆర్.బి నివేదిక స్పష్టంగా తెలియ చేస్తున్నప్పటికీ తమ వాదనకు అనుకూలంగా ఉన్న కొన్ని ప్రౌకోర్టు తీర్పులను మాత్రమే ఉటంకించి అత్యాచార నిరోధక చట్టం దుర్వానియోగం అవుతున్నదనే అభిప్రాయానికే

సుప్రింకోర్టు బెంచ్ వచ్చింది. ఏడాదిన్నర క్రితం ముగ్గురు జడ్డిలతో కూడిన మరో సుప్రింకోర్టు బెంచ్ నేపసల్ కాంపెయిన్ ఫర్ దళిత్ మాయామన్ రైట్స్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా' అనే కేసులో ఏమి చెప్పిందో చూడండి.

“సంబంధిత అధికారులు అత్యాచార నిరోధక చట్టంలోని అంశాలను అమలు చేయకపోవడమనే అపరాధానికి పాల్పడుతున్నారని కోర్టు ముందు విరివిగా లభ్యమవుతున్న సాక్షాత్కారాల ద్వారా రుజువయింది. ఎస్.సి, ఎస్.టిలపై జిగీ దాష్ట్కాలు అధ్యా అపూ లేకుండా కొనసాగుతున్నాయి. ఈ చట్టాన్ని కట్టుదిట్టంగా అమలు పరచడానికి కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తగు చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించడం సరయినదే అని మేము భావిస్తున్నాము.”

సంవత్సరస్వరలో ఎంత మార్పు ! 2016 డిసెంబరులో అత్యాచార నిరోధక చట్టం సక్రమంగా అమలు కావడం లేదని సుప్రింకోర్టులోని ముగ్గురు జడ్డిల బెంచ్ అభిప్రాయపడితే, ఇద్దరు జడ్డిల బెంచ్ మాత్రం చట్టం దుర్యానియోగం అవుతున్నదని 2018 మార్చిలో అభిప్రాయపడింది. ఆయా జడ్డిల రాజ్యంగ వైతికత, సామాజిక తాత్వికతలో ఉన్న తేడాల మూలంగానే ఇలాంటి విరుద్ధమైన తీర్పులు వస్తున్నాయి.

ఏ కేసు తీర్పు అయినా ఆ కేసులో ఇమిడి ఉన్న అంశాలు లేదా విషయాల ఆధారంగానే ఉండాలి. ఒక కేసులోని విషయాలను సాధారణీకరించి అన్ని కేసులకు వర్తించే విధంగా గంపగుత్త తీర్పులను కోర్టులు ఇవ్వకూడదు. ఒక ప్రభుత్వ ఉద్యోగి తన పై అధికారి మీద తప్పుడు రిపోర్టు ఇచ్చాడనే అబద్ధాన్ని అధారం చేసుకొని దళితులందరూ అగ్రకులాలపై తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తారనే నిర్ధారణకు వచ్చి మొత్తం అత్యాచార నిరోధక చట్టాన్నే నీరుగార్చే విధంగా సుప్రింకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ కేసులోని వాస్తవాలను కూడా సుప్రింకోర్టు సక్రమంగా ఉటంకించలేదు.

తప్పుడు ప్రశ్న - తప్పుడు జవాబు

అగ్రకులానికి చెందిన ఇద్దరు ముద్దాయిలను రక్షించటానికి దళితేతరుడైన కాశీనాథ్ మహాజన్ దురుద్దేశపూర్వకంగా తీసుకున్న నిర్ణయం అత్యాచార నిరోధక చట్టం కింద శిక్షారమ్మెన నేరమా కాదా అనేది ఈ కేసులో ఇమిడి ఉన్న అసలు ప్రశ్న. సుప్రింకోర్టు ఆ ప్రశ్న వేసుకోలేదు. దానికి బదులు దళిత ఉద్యోగి తన ఉన్నతాధికారుల మీద తప్పుడు కేసు బనాయిస్తే ఆ కేసును కొట్టివేయవచ్చా లేదా అని తప్పుడు ప్రశ్న వేసుకొని దానికి సమాధానంగా ఈ అన్యాయమైన తీర్పు ఇచ్చింది. ఈ కేసులో బొంబాయి హైకోర్టు ఇచ్చిన

తీర్పు ఏ విధంగా తపో తన 89 పేజీల తీర్పులో సుట్రింకోర్చు ఎక్కడా పేర్కొనలేదు. దాని గురించి ఒక్క వాక్యం కూడా రాయలేదు. చట్టాలతోనూ, కేసు వాస్తవాలతోనూ, న్యాయప్రమాణాలతోనూ సంబంధం లేకుండా తీర్పు ఇచ్చింది.

ఈ కేసులో న్యాయ సలవోల కోసం కోర్చు ఒక అమికన్ (ధర్మాసనానికి న్యాయ సలవోదారు)ను ఏర్పాటు చేసుకుంది. సమర్థులైన దళిత న్యాయవాదులు, దళిత సమస్యల పట్ల అవగాహన కలిగి అంకిత భావంతో వాదించగలిగిన దళితేతర న్యాయవాదులు చాలామంది ఉన్నా వాళ్ళవ్యవరినీ అమికన్సుగా నియమించడానికి సుట్రింకోర్చు బెంచేకు మనసు రాలేదు. తమ అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా వాదించే వ్యక్తినే అమికన్సుగా నియమించుకుంది. ఒక సంక్లేషము చట్టం మంచి చెడుల గురించి, బలహీన వర్గాలకు ప్రభుత్వం కల్పించిన హక్కులు, రక్షణల గురించి తీర్పు ఇచ్చే ముందు సాంఘిక సంక్లేషము శాఖకు, జాతీయ స్థాయిలో ప్రాచుర్యం పొందిన దళిత సంఘాలకు నోటీసులు ఇచ్చి వాళ్ళ వాదనలు కూడా వినడం ఆనవాయాతీ. ఆ విధంగా చేసే ఇలాంటి తీర్పులు ఇప్పుడం అంత సులువుగా జరిగేదికాదు. ఆ పని చేయకుండా తాను నియమించిన అమికన్ అభిప్రాయాలను మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకుని కేసు కొట్టేసింది.

అత్యాచార నిరోధక చట్టంలో దళితేతరుడు ఎవరైనా ప్రభుత్వ ఉద్యోగికి తప్పుడు సమాచారం ఇస్తే, ఆ సమాచారం వలన దళితుడికి కష్టం కలిగితే అటువంచి సమాచారం ఇచ్చిన వ్యక్తి శిక్షార్థుడే అవుతాడు. కాని అమికన్ వాదన ఏమిటంటే కాశీనాథ్ మహాజన్ ఇచ్చింది ఒక ఆర్దర్ మాత్రమే. అది తప్పుడు ఆర్దర్ అయితే కావచ్చును గానీ ‘సమాచారం’ కాదు కాబట్టి, ఇందులో అత్యాచార నిరోధక చట్టం కిందికి వచ్చే నేరం ఏమీ లేదు కాబట్టి కేసు కొట్టేయవచ్చు అని. ఇదే కేసులో ఐ.పి.సి సెక్షన్ కింద కూడా కేసు కట్టారు. ఆ సెక్షన్ ప్రకారం కూడా తప్పుడు ‘సమాచారం’ ఇచ్చినా, ‘సాఙ్క్యాన్ని’ తారుమారు చేసినా, జూడీషియల్ ప్రాసీడింగ్స్‌లో తప్పుడు ‘రిపోర్టు’ ఇచ్చినా అది నేరమే. అయితే ఈ సెక్షన్ కింద కూడా ‘సమాచారం’, ‘సాక్షం’, ‘రిపోర్టు’ అనే ఉన్నాయి తప్ప ‘ఆర్దర్’ గురించి లేదు కాబట్టి ఏటి కింద కూడా మహాజన్ చేసింది నేరం కాదని అమికన్ అభిప్రాయపడింది. ఇదే అభిప్రాయంతో బెంచే మహాజన్ మీద కేసు కొట్టేసింది. ఇదంతా నవ్వులాటగా కనిపిస్తున్న తీర్పులో ఇతకు మించి తర్వాతేదు. కేసు కొట్టేయడానికి ఇంత తర్వాతహితంగా వ్యవహరించిన బెంచే సెక్షన్లు కొట్టేయడానికి అదనంగా కుతర్వం కూడా ఉపయోగించింది. బాలగోపాల్గౌరు చాలాకాలం క్రితమే “ముందు ముందు తీర్పులకు వ్యతిరేకంగా కోర్చులలో కేసులు వేయడమే కాదు ప్రజలు రోడ్స్ మీదికి వచ్చి ధర్మాలు, రాస్తారోకోలు చేసే సమయం పస్తుంద”ని అన్నారు. ఇప్పుడు అక్షరాలా అదే జరిగింది. 11 నిండు ప్రాణాలు బలయ్యాయి.

మా డిమాండ్సు

ఎస్.సి, ఎస్.టి. అత్యాచార నిరోధక చట్టం పట్ల సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులకే ఇంత వ్యతిరేకత ఉంటే ఇక ఊర్లలో పెత్తందార్లకు ఉండడంలో ఆశ్వర్యం లేదు. ఊరి రచ్చబండ తీర్పుకి, ఈ తీర్పుకి తేడా ఏమిటి? అక్కడా మనసుల నిండా ద్వేషం, ఏహ్య భావం, చిన్న చూపే...ఇక్కడా అంతే. దళితులను, ఆదివాసులను అత్యాచారాల నుండి కాపాడుకోవడమే కాకుండా, అత్యాచార నిరోధక చట్టాన్ని కూడా పోలీసుల, న్యాయమూర్తుల బారి నుండి కాపాడుకునే రోజులు వచ్చాయి.

1. ఈ తీర్పు ప్రభావాన్ని రూపుమాపే విధంగా పార్లమెంట్ చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ చట్టాన్ని కోర్టులు మార్చడానికి విల్టేకుండా రాజ్యంగం 9వ షెడ్యూల్ లో పెడతామని కేంద్ర ప్రభుత్వమే చెప్పింది కాబట్టి సత్వరమే ఆ పని చేయాలి.
2. ఈ తీర్పు చట్టానికి లోబడి ఇవ్వేదు కనుక దర్శావు అధికారులు, కింది కోర్టుల న్యాయమూర్తులు దీన్ని ఒక ప్రిసీడింట్గా గుర్తించకూడదు.
3. సామాజిక న్యాయానికి సంబంధించిన కేసులను సుప్రీంకోర్టు ఆయా అంశాల పట్ల గౌరవం, అవగాహన ఉన్న న్యాయమూర్తులకే కేటాయించాలి.
4. సమాజంలో జ్ఞానం కొన్ని కుటుంబాలకు, వర్గాలకు మాత్రమే పరిమితమై లేదని ఇవ్వటికైనా గుర్తించాలి. అన్ని సామాజిక వర్గాలకు ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వకపోతే జరిగే అనర్థమేమిటో ఈ తీర్పే ఒక మంచి ఉదాహరణ. సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం, ప్రభుత్వం మేల్కొని న్యాయమూర్తుల నియుమకంలో సామాజిక న్యాయం పాటించాలి. ఇది ఆయా వర్గాలను కాపాడటానికి మాత్రమే కాదు, అంతిమంగా స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, న్యాయం అనే భావాలను కాపాడటానికి కూడా అవసరం.

25. 5. 2018

మానవహక్కుల వేదిక ప్రచురణ
Human Rights Forum (HRF)

ప్రచురణ : కె. సుధ 9492535618 జి. మోహన్ 9440102129

ముద్రణ : అనుషుల ప్రింటర్స్, ఫోన్ : 040-23391364